

A XIII. kerületi népfrent-bizottság emléktáblával jelölte meg a Kádár utca 4. sz. házat, ahol Radnóti Miklós, a mártírhálált halt nagy költő született.

Az utcában, ahonnan percenként indulnak Újpest és Palota felé a villamosok, ahol perecárusok szava keveredik rollerezó gyerekek zsvajával, megjelölték a Költő szülőházát, a Költőt, akinél fájdalmasabb konoksággal senki sem irt magyar nyelven a halálról. Különös ünnepség volt ez az emléktábla avatás. A szűk-udvarú bérház körfolyosóin háziasszonyok álltak, a konyhákban elhallgatott a mozsarak vasárnap délelőtti zengése. Néhány újdonság-verseskönyv a házbéliek kezében arról árulkodott, hogy most ismerkedtek a poétával, aki ebben a házban született versre, kihalálra, dicsőségre. Ízelgették a nyugtalan — szép sorokat, amelyekről a felszabadulás előtti bíráló csak azt mondotta el, hogy „finom díszítő készség, hangulat érzés” jellemzik, és azt, hogy „lírai kompenzációt keres a versben, feloldást a gondok alól, az elmúlás szorongó és szomorú vigasztát”.

S milyen más visszhangja van lelkünkben sorainak, most, amikor már oly szomorúan sokat tudunk sorsáról, s a második világgpusztulás honi történelméről:

„... elnyugtat majd a mély, emlékekkel teli föld.
De haragod füstje még szálljon az égig
s az égre írj, ha minden összetört!”

Talán a harcászantságnak ezekre és ezekhez hasonló soraira gondolt az ünnepi szónok, amikor Radnótiról végig mint harcos, tudatosan új rendért küzdő költőről beszélt. Pedig az ő ereje, az ő hatása talán elsősorban mégis azzal magyarázható, hogy egy embertelen korban gyönyörű szavakkal és versben alig megférő bánattal beszélt az emberségről. S ezzel a fegyvertelenségével, szivetszorító kiszolgáltatottságával vált az abdai tömegsír halottja veszélyesebb ellenfelévé a fasizmusnak, mintha ezer kézigránátot hajított volna a náci martalócokra.

Radnótinak emléktáblát állítani napjainkban — különös erejű jelkép. Nemcsak egy kimagasló színvonalú költői életmű előtti tisztelgés. Szótlan fogadalom arra is, hogy őrzői maradunk a tisztességnek, az emberméltóságnak, az életnek — mindannak, amit Abdánál, a fasizmus sirba akart taszítani.

A XIII. kerületi népfrent bizottság helyesen tette, hogy ott, úgy, olyan körülmények között hajolt meg a Költő emléke előtt. Abban a zajos mellékutcában, azon a visszhangos bérházudvaron. Ezzel akaratlanul is azt a gondolatot fejezte ki, hogy az arasznyi utca nagy szülőtte ma már a villamoson utazó millióké, a hús lépcsőházú bérházak lakóié, s az életbe boldog gyanútlanossággal induló gyermekeké, kiknek csivitelése úgy muzsikálta be az egész kis ünnepséget, mint valami vigasztalóan kedves költemény.

Bajor Nagy Ernő

Bajor Nagy Ernő

Oszályozás		Tárgy		725.94	
Hely		Idő		1961	
Személy		Helyszám			
Szerző:		Cím:		Forrás:	
KADAR UTCA 4		1961. okt.		Népfrent	
(Köt. v. füz.) (Oldal)		(Idő)		(Hely)	

Budapestre vonatkozó újságcikkek